

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34

Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

Cod fiscal: 10464660

E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)

Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

Biroul permanent al Senatului

Nr. 4103/9.07.2025

Bp. 263, 2.07.2025

PUNCTE DE VEDERE

referitoare la propunerea legislativă pentru modificarea

Legii nr.223/2015 privind pensiile militare de stat și a Legii nr.282/2023

pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul

pensiilor de serviciu și a Legii nr.227/2015 privind Codul fiscal

(b263/19.06.2025)

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *propunerii legislative pentru modificarea Legii nr.223/2015 privind pensiile militare de stat și a Legii nr.282/2023 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu și a Legii nr.227/2015 privind Codul fiscal (b263/19.06.2025).*

În temeiul art. 6 alin. (7) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 33 alin. (4) din Regulamentul de organizare și funcționare, în ședința din data de 9.07.2025, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenului nr.86/17.05.2022, părțile reprezentate în Plenul Consiliului Economic și Social și-au exprimat următoarele **puncte de vedere**:

- reprezentanții părții sindicale au votat pentru avizarea **FAVORABILĂ** a proiectului de act normativ.
- reprezentanții părții patronale și reprezentanții fundațiilor și asociațiilor neguvernamentale ale societății civile au votat pentru avizarea **NEFAVORABILĂ** a proiectului de act normativ, cu următoarea **motivare**:

- propunerea legislativă introduce o serie de modificări cu impact major asupra arhitecturii juridice a sistemului pensiilor militare de stat. Modificările sunt, în esență, orientate spre extinderea și consolidarea unor privilegii de natură pecuniară pentru pensionarii din sistemul militar, însă acestea ridică multiple probleme referitoare la coerență legislativă și echitate juridică;
- propunerea de abrogare a termenilor și expresiilor „soldă/salariu lunar net” și „pensie netă” [art. 3 lit. l) și m)] elimină complet referințele esențiale referitoare la noțiunile de venit net, creează un vid normativ privind modul de interpretare a cuantumurilor pensiei, creează riscul aplicării plafonului de 85% la baza brută, ceea ce contrazice logica fiscală și poate conduce la creșteri artificiale ale pensiilor;
- se introduce o formă de „indexare perpetuă”, automată, nelimitată, iar noua formulare creează o obligație permanentă de actualizare a pensiilor militare ori de câte ori cresc salariile militarilor activi;
- instituirea unei actualizări nelimitate și automate din anul 2027 creează o legătură automată și perpetuă între pensii și salariile activilor, ceea ce transformă pensia într-un drept variabil, dependent de politicile salariale curente;
- procedura de „revizuire” poate presupune corectarea unor erori sau completarea bazei de calcul cu venituri nevalorificate anterior (prime, sporuri), nefiind posibilă raportarea la aceeași bază de calcul, posibil stabilită în mod greșit. Practic, se impune raportarea plafonului la o bază de calcul deja utilizată anterior, chiar dacă aceea a fost greșită, incompletă sau lipsită de documente justificative. Prin formularea propusă, pensia revizuită va fi limitată la plafonul de 85% din aceeași bază deja folosită, chiar dacă aceea este incorectă;
- astfel, revizuirea devine inefficientă juridic, pentru că plafonul nu se va aplica la baza corectă, ci la una deja utilizată anterior, chiar și greșit. Se contrazice scopul procedural al revizuirii și se anulează eficiența remedierii erorilor administrative;
- art. 47 alin. (2) din Constituția României, „Cetățenii au dreptul la pensie (...)”, trebuie corelat cu principiul echității între generații și cu sustenabilitatea financiară a sistemului public. Reintroducerea unor mecanisme de actualizare automată a pensiilor militare în funcție de solda activilor, fără o bază contributivă echivalentă, creează un dezechilibru major între categoriile de pensionari și între contribuabili și beneficiari. De asemenea, în jurisprudența sa constantă, Curtea Constituțională a subliniat că sistemul de pensii trebuie să fie echitabil și sustenabil, iar pensiile de serviciu nu pot fi privilegiate în mod nejustificat față de cele bazate pe contributivitate (Decizia CCR nr. 872/2010, Decizia nr. 900/2020);

- de asemenea, Comisia Europeană a solicitat în mod expres ca pensiile speciale să fie aliniate principiului contributivității, iar orice excepție să fie justificată strict și proporțional. Propunerea legislativă nu oferă o astfel de justificare, ci revine la un sistem care a fost deja considerat inechitabil și nesustenabil. Nu trebuie scos din context faptul că România s-a angajat, prin Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR), să reformeze sistemul de pensii în sensul eliminării inechităților și al reducerii cheltuielilor nejustificate cu pensiile speciale. Reintroducerea actualizării pensiilor militare în raport cu veniturile activilor contravine acestor angajamente și riscă să atragă sancțiuni sau suspendarea fondurilor europene;
- deși statutul militar implică anumite restricții constituționale (interdicția grevei, a exprimării politice etc.), acestea nu justifică acordarea unor avantaje disproporționate în materie de pensii. În forma propusă, soluția legislativă creează o discriminare pozitivă excesivă față de alte categorii profesionale aflate în situații similare (ex.: polițiști, funcționari publici, personal medical), încălcând astfel dispozițiile art. 16 alin. (1) din Constituție privind egalitatea în fața legii. Curtea Constituțională a statuat în repetate rânduri că tratamentul diferențiat trebuie să fie justificat obiectiv și rezonabil (Decizia nr. 681/2020). Modificările propuse contravin tendinței generale de uniformizare și simplificare a sistemului de pensii, generând confuzie și instabilitate juridică. Reintroducerea unor mecanisme eliminate anterior prin acte normative adoptate în contextul reformei pensiilor (ex.: Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017 privind modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu, Legea nr. 282/2023 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu și a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal) subminează încrederea în sistemul legislativ și afectează previzibilitatea normelor juridice;
- un alt element important se referă la faptul că România se confruntă cu un proces accelerat de îmbătrânire a populației, iar această tendință va pune o presiune suplimentară asupra sistemului de pensii și va necesita reforme structurale, nicidecum extinderea privilegiilor. În acest context, pensiile speciale, inclusiv cele militare, trebuie analizate în raport cu principiul contributivității și cu capacitatea reală a bugetului de a le susține, or, reintroducerea unor mecanisme de actualizare automată, fără o sursă clară de finanțare, este contrară acestui principiu;
- propunerea legislativă declară ca obiectiv eliminarea unor inechități din sistemul pensiilor militare de stat, abordând inechitățile existente doar în interiorul acestui sistem, fără a ține cont de dezechilibrele majore față de alte categorii de pensionari;

- în loc să conducă la o reformă unitară și echitabilă, propunerea legislativă accentuează tratamentul preferențial pentru o categorie socio-profesională aflată deja în zona pensiilor speciale, fapt ce afectează percepția publică asupra echității sistemului de pensii în ansamblu și riscă să submineze coeziunea socială.

Președinte,

Sterică FUDULEA

